

Sygn. akt III RC 291/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2014 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Izabela Żylińska - Małecka

Protokolant Agnieszka Morasz

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2014 roku w Dzierżoniowie

z powództwa **H. B.**

przeciwko **A. B. i O. B.**

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

I. oddała powództwo w zakresie żądania uchylenia obowiązku alimentacyjnego H. B. wobec A. B.;

II. odrzuca pozew w zakresie żądania uchylenia obowiązku alimentacyjnego wobec O. B.;

III. obciąża H. B. opłatą sądową w kwocie 360 zł.

Sygn. akt III RC 291/13

UZASADNIENIE

Powód H. B. wniósł pozew w dniu 18 lipca 2013 roku o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego wobec byłej żony O. B. z dniem 05 października 2001 roku oraz córki A. B. w okresie od 05 października 2001 roku do 10 lipca 2006 roku.

W uzasadnieniu swojego żądania wskazał, iż Sąd Okręgowy w (...), wyrokiem wydanym 05 lipca w sprawie II Ca 340/12, zmienił orzeczenie Sądu Rejonowego w (...) z dnia 29 lutego 2012 roku i przyjął, iż obowiązek alimentacyjny wobec O.B. ustał w dniu 11 lipca 2006 roku, a nie jak ustalił sąd pierwszej instancji 06 grudnia 2011 roku. W tym zakresie sąd odwoławczy powołał się na umowę zawartą między Rzeczypospolitą Polską a Ukrainą O pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych i karnych sporządzoną w K.24 maja 1993 roku (Dz. U. Nr 96, poz. 465 i 466 z 1994 roku). Zdaniem powoda O.B. w chwili składania pozwu o alimenty na jej rzecz oraz na rzecz córki stron nie miała miejsca zamieszkania w Polsce i sprawa nie podlegała jurysdykcji sądów polskich. Pozwana mogła dochodzić należnych alimentów przed sądem rodzinnym na Ukrainie. W związku z tym, ponieważ wyrok został wydany niezgodnie z obowiązującym ustawodawstwem nie może funkcjonować w obrocie i wywoływać skutki prawne.

Na rozprawie w dniu 12 lutego 2014 roku powód podtrzymał swoje stanowisko. Natomiast pozwana, działając imieniem własnym oraz swojej małoletniej córki, A. B. wniosła o oddalenie powództwa w całości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

H. B. i O.B. zawarli małżeństwo (...) w K.. Ze związku małżeńskiego posiadają córkę A. B., która urodziła się (...). W 2006 roku, 12 maja, Sąd Okręgowy w (...) orzekł rozwiązanie małżeństwa stron przez rozwód. W dniu 05 października 2001 roku O.B. wniosła powództwo o zasądzenie od H. B. na swoją rzecz alimentów w kwocie 400 zł. miesięcznie, a

na rzecz córki 600 zł. miesięcznie. Wyrokiem z dnia 07 marca 2002 roku, wydanym w sprawie III RC 748/01, Sąd Rejonowy w (...)zasądził od powoda na rzecz pozwanej oraz ich dziecka alimenty w kwocie 300 zł. miesięcznie. Wyrok został utrzymany w mocy przez Sąd Okręgowy w (...).

Dowód:

-odpis skrócony aktu małżeństwa - k. 32 akt Sądu Rejonowego w (...)

sygn. III RC 748/01,

- kserokopia aktu urodzenia A. B. - k. 33 akt Sądu Rejonowego w

(...) sygn. III RC 748/01,

- akta Sądu Rejonowego w (...) sygn. III RC 748/01.

W dniu 07 grudnia 2011 roku H. B.wniósł pozew o ustalenie wygaśnięcia, z dniem 07 marca 2002 roku, obowiązku alimentacyjnego wobec O.B.. Wyrokiem z dnia 29 lutego 2012 roku, wydanym w sprawie III RC 612/11, Sąd Rejonowy w (...)ustalił, iż obowiązek alimentacyjny H. B.wobec O.B., ustalony wyrokiem Sądu Rejonowego w (...)z dnia 07 marca 2002 roku, wydanym w sprawie III RC 748/01, ustał z dniem 06 grudnia 2011 roku. Na skutek apelacji powoda wyrok został zmieniony przez Sąd Okręgowy w (...), który przyjął, iż obowiązek alimentacyjny ustał z dniem 11 lipca 2006 roku.

Dowód: akta Sądu Rejonowego w(...) o sygn. III RC 612/11.

Od czasu zawarcia małżeństwa stron, pozwana zamieszkuje w Polsce. Na Ukrainę wyjeżdża jedynie w odwiedziny do matki. Są to krótkotrwałe wyjazdy. Wyjeżdża też czasami z dzieckiem na wakacje. Do Polski przyjechała z zamiarem stałego pobytu, chce tu mieszkać i pracować. Nie planuje powrotu na Ukrainę. Przebywała w Polsce na podstawie karty czasowego pobytu na okres dwóch lat, potem na okres sześciu miesięcy, a następnie jednego roku. Obecnie posiada pozwolenie pobytu do 18 stycznia 2022 roku. Pozwana jest osobą bezrobotną bez prawa do zasiłku od dnia 14 września 2012 roku. W miarę możliwości podejmuje prace dorywcze. Korzysta także w pomocy Ośrodka Pomocy (...). W utrzymaniu pomaga jej starsza córka, która mieszka w Hiszpanii. Przesyła ubrania dla córki czasami też pieniądze. Wynajmuje mieszkanie, czynsz wynosi 350 zł. Córka ma szesnaście lat i uczęszcza do trzeciej klasy gimnazjum.

Powód również jest zarejestrowany, jako bezrobotny, od dnia 11 grudnia 2013 roku. Podejmuje zatrudnienie i otrzymuje z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie około 400 zł. Mieszka z ojcem, który jest inwalidą. Ojciec pomaga powodowi finansowo.

Dowód:

- informacja Powiatowego Urzędu Pracy w (...) - k. 31 akt,

- protokół przesłuchania powoda H. B. - k. 39 akt,

- protokół przesłuchania pozwanej O. B. - k. 40 akt.

Sąd zważył:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do żądania ustalenia wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego powoda wobec córki A. B.. Powód opiera swoje stanowisko na twierdzeniu, iż małoletnia powódka oraz jej przedstawicielka ustawowa, w chwili orzekania obowiązku alimentacyjnego w sprawie III RC 748/11 nie miały miejsca zamieszkania na terenie Polski, a zatem nie podlegały polskiej jurysdykcji sądowej i do postępowania w sprawie alimentów nie

mogły mieć zastosowania przepisy polskiego Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Swoich praw, pozwana działająca w imieniu własnym oraz córki, mogła dochodzić przed sądem na Ukrainie. Nie można zgodzić się z tym stanowiskiem. Zgodnie bowiem z art. 29 umowy między Rzeczypospolitą Polską a Ukrainą o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych i karnych sporządzonej w K. 24 maja 1993 roku (Dz. U. Nr 96, poz. 465 i 466 z 1994 roku) w sprawach o roszczenia alimentacyjne z zakresu prawa rodzinnego właściwy jest Sąd tej Umawiającej się Strony, na której terytorium ma miejsce zamieszkania osoba dochodząca alimentów i właściwe jest prawo Umawiającej się Strony według miejsca zamieszkania osoby dochodzącej alimentów. W związku z tym pozwana działając imieniem własnym oraz małoletniej córki miała prawo wystąpić do polskiego sądu o alimenty dla siebie oraz dziecka. Takie samo stanowisko zajął Sąd Rejonowy i Okręgowy rozpoznając sprawy o alimenty III RC 748/01 i o ustalenie, iż obowiązek alimentacyjny powoda wobec pozwanej O. B. ustał - III RC 612/11. Oba orzeczenia są prawomocne i przyjęcie odmiennego stanowiska w niniejszej sprawie byłoby niezgodne z prawem.

Gwoli wyjaśnienia należy przywołać przepis art. 25 kc, który stanowi, że miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu. Zgodnie z przyjętą judykaturą, miejsce zamieszkania stanowi element indywidualizacji człowieka. Zamieszkanie jest prawną kwalifikacją określonego stosunku danej osoby do miejsca. Na prawną konstrukcję miejsca zamieszkania składają się dwa elementy: przebywanie w sensie fizycznym w określonej miejscowości oraz wola, zamiar stałego pobytu. Oba te elementy muszą występować łącznie. Z przepisu art. 25 kc wynika zasada, że o miejscu zamieszkania człowieka nie decydują kryteria administracyjne (zameldowanie, karta stałego lub czasowego pobytu).

Zarówno analiza akt postępowania III RC 748/01 i III RC 612/11 oraz zeznań pozwanej złożonych w tym postępowaniu wskazuje, iż pozwana przyjechała do Polski z zamiarem stałego pobytu, nie planuje powrotu na Ukrainę. Tutaj poszukuje zatrudnienia i jest zarejestrowana jako osoba bezrobotna. Zgodnie natomiast z art. 26 § 1 k.c. miejscem zamieszkania dziecka pozostającego pod władzą rodzicielską jest miejsce zamieszkania rodziców albo tego z rodziców, któremu wyłącznie przysługuje władza rodzicielska lub któremu powierzono wykonywanie władzy rodzicielskiej. Dlatego nie ma podstaw do przyjęcia, iż wygasł obowiązek alimentacyjny powoda wobec pozwanej małoletniej A. B..

Natomiast zgodnie z przepisem art. 133 § 1 k.p.c. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Skoro powód jest ojcem szesnastoletniej, a więc małoletniej córki A. B., to ciążył i nadal ciąży na powodzie obowiązek alimentacyjny.

Dlatego orzeczono, jak w punkcie I wyroku.

Zgodnie z przepisem art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. sąd odrzuci pozew, jeżeli o to samo roszczenia między tymi stronami sprawa jest w toku albo została już prawomocnie osądzona. Kwestia ustania obowiązku alimentacyjnego powoda wobec O.B.była przedmiotem oceny sądu w sprawie III RC 612/11 oraz poddana kontroli przez Sąd Okręgowy. (...) w wyroku z dnia 05 czerwca 2012 roku. Orzeczenie wydane we wskazanej sprawie jest prawomocne i nie może być ponownie badane w tym postępowaniu.

Dlatego biorąc pod uwagę kwestie dotyczące jurysdykcji polskiej omówione wyżej oraz treść przywołanego przepisu, orzeczono, jak w punkcie II wyroku. O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 96. 1 pkt 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (Dz. U. z 2010 r. nr 90, poz. 594 z późn. zm.).